

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over het Rapport van de taskforce verdienvermogen «Goed boeren kunnen boeren niet alleen» (Kamerstuk 32 670, nr. 168).

De voorzitter van de commissie,
Kuiken

De adjunct-griffier van de commissie,
De Leau-Kolkman

Nr	Vraag
1	Kunt u toelichten hoe u zich ervoor gaat inzetten dat er een eerlijk speelveld wordt gecreëerd, en dat producten van buiten de Europese Unie (EU) die ook in de EU worden geproduceerd in ieder geval aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen, onder andere ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelengebruik en dierenwelzijn?
2	Kunt u toelichten op welke wijze ketenpartijen gedwongen kunnen worden om ten behoeve van meerkosten van kringlooplandbouw langetermijncontracten aan te gaan met boeren en bent u bereid hiertoe stappen te ondernemen?
3	Kunt u toelichten hoe, in het kader van kringlooplandbouw, omgegaan wordt met nutriënten van voedingsproducten die we niet in Nederland telen?
4	Zou het mogelijk zijn om Europese middelen in te zetten ten behoeve van kringloopsamenwerking?
5	Hoe past de biodiversiteitsmonitor binnen het kader dat is gesteld in het rapport van de taskforce?
6	Kan de biodiversiteitsmonitor als onderdeel van het Nationaal Strategisch Plan invulling geven aan de in dit rapport geconstateerde noodzaak tot het inzichtelijk maken van prestaties op het gebied van kringlooplandbouw?
7	Welke maatregelen uit het rapport raken niet aan de maatregelen uit het realisatieplan kringlooplandbouw en verduurzaming veehouderij en wat is de opvatting van het kabinet omtrent deze maatregelen?
8	Op welke manier gaat het kabinet inzichtelijk maken welke regelgeving belemmerend werkt en welke stappen zijn hiervoor al gezet?
9	Op welke termijn en op welke manier gaat het kabinet stappen zetten in het aanpakken van belemmerende Nederlandse regelgeving?
10	Op welke manier is het kabinet voornemens om ook in Europees verband te pleiten voor de aanpak van belemmerende regelgeving?
11	Wat is de eerste reactie van de ketenpartijen op het rapport van de taskforce?
12	Heeft de taskforce de kringloopvisie van de Minister meegenomen in zijn onderzoek of is de taskforce met een nulmeting en de huidige stand van zaken begonnen?
13	Kunt u toelichten of in het nieuwe keurmerk voor voedselproducten ook gekeken wordt naar fair trade en kringlooplandbouw in Nederland? Zo nee, waarom niet?
14	Op welke wijze zouden fair trade en kringlooplandbouw nog aan het nieuwe keurmerk kunnen worden toegevoegd, waarbij ook internationale producten hiervoor de noodzakelijke informatie moeten aanleveren?
15	Zijn er EU-lidstaten bekend die de negatieve effecten van hun productie beprizen of anderzijds een milieuvriendelijke productiewijze belonen? Zo ja, kunt u hier voorbeelden van noemen?
16	Op welke manier is de samenstelling van de taskforce tot stand gekomen?
17	Waarom is de opdracht beperkt tot randvoorwaarden voor een verdienmodel naar kringlooplandbouw?
18	Wat is de definitie van kringlooplandbouw?
19	Welke definitie hanteert de taskforce voor een circulaire landbouw?
20	Wat zijn de opvattingen van andere EU-landen ten opzichte van kringlooplandbouw?

- 21 Wat zijn de gevolgen als blijkt dat andere EU-landen geen toegevoegde waarde zien in de voorstellen gedaan door de taskforce om te komen tot een gelijk speelveld?
- 22 Hoe kunnen buitenlandse partijen verplicht worden om onderdeel uit te maken van het voorstel tot een nieuw verdienmodel c.q. de kringloopvisie van de Minister?
- 23 Waarom heeft de taskforce niet gekeken naar de extra voorwaarden die gesteld worden aan de producten waarbij de extra eisen niet betaald worden?
- 24 Wat wordt er bedoeld met het beschermen van het natuurlijk en sociaal kapitaal?
- 25 Kunt u aangeven wat u vindt van het ontwikkelen van een dashboard en in hoeverre de import zou moeten voldoen aan dit dashboard?
- 26 In welke sectoren zijn momenteel dashboards in de gebruiks- of testfase en heeft het werken met dit systeem reeds aantoonbare milieuwinst opgeleverd?
- 27 Worden bij de doelen voor de toekomst ook de grote economische en maatschappelijke waarde die de sector heeft als producent van kwalitatief goed en betaalbaar voedsel voor iedereen in Nederland beschermd?
- 28 Wat gebeurt er met de ondernemers die niet kunnen voldoen aan de ambitieuze transitie?
- 29 Is de ambitie om uit te gaan van de 10% best presterende ondernemers niet te ambitieus?
- 30 Waarom is er gekozen voor het uitgangspunt van de 10% best presterende ondernemers?
- 31 Welke data en benchmarking moeten partijen aanleveren?
- 32 Wat is de toegevoegde waarde voor een buitenlandse ondernemer om mee te werken aan dashboards?
- 33 Bestaat het risico dat door de grote hoeveelheid aanvullende regels en administratieve lasten buitenlandse ondernemers de Nederlandse markt zullen mijden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?
- 34 Door wie en op welke manier wordt de set indicatoren bepaald?
- 35 Waarom wordt er op dit moment uitgegaan van berekeningen in plaats van metingen en kan het kabinet toelichten hoe in de gehele landbouwsector de transitie van berekenen naar meten eruit zal komen te zien?
- 36 Kunt u een overzicht geven van de verdeling van de middelen van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) voor de Nederlandse sector en daarbij tevens aangeven welk gedeelte daarvan momenteel wordt benut voor doelen die bijdragen aan de transitie naar kringlooplandbouw?
- 37 Welke instrumenten heeft de Nederlandse overheid om binnen de Schengen-zone eisen te stellen aan de wijze waarop importproducten zijn geproduceerd, zoals het gebruiken van benchmarks middels dashboards en het aanleveren van data voor de dashboards?
- 38 Mag, vanuit de Europese regelgeving gezien, het beschikbare GLB-budget worden ingezet voor alleen de ondersteuning van kringloopboeren?
- 39 Kan het kabinet toelichten hoe het transitiefonds precies zal worden ingevuld qua kosten, eisen, maatregelen en stimulansen?
- 40 Kunt u toelichten waarom buitenlandse partijen een prikkel hebben om de kringloopprestaties te verbeteren, wanneer ze worden verplicht om data aan te leveren om handel te drijven in Nederland?

- 41 Wat is de reden dat de overheid in zou moeten zetten op een gelijk speelveld in Europa daar kringlooplandbouw juist een voorloper is voor andere landen en daardoor juist kan zorgen voor een hogere opbrengst per product?
- 42 Welke (juridische) mogelijkheden heeft de overheid om banken ervan te weerhouden om te investeren in projecten waarvan bekend is dat ze niet voldoen aan de duurzaamheidseisen uit de kringloopvisie van dit kabinet?
- 43 Wat verstaat het kabinet onder nadelige milieu- en klimaateffecten?
- 44 Welk verschil in definitie is er tussen de gehanteerde begrippen in het rapport van de taskforce en de visie van de Minister?
- 45 Hoe hoog liggen de gemiddelde percentages aan lage gezinsinkomens voor de gehele Nederlandse bevolking?
- 46 Welk percentage van de agrarische huishoudens verdient gemiddeld genomen meer dan 100.000 euro en hoe hoog ligt dit percentage voor de gehele Nederlandse bevolking?
- 47 Kunt u een reactie geven op het gemiddeld zeer lage rendement op eigen vermogen van melkveehouders (0,2% ten opzichte van 18% van verwerkers en 24% van de retail)?
- 48 Wanneer wordt duidelijk of de samenwerkingsverbanden tussen ketenpartijen wel leiden tot een betere marktpositie voor de boer?
- 49 Kan het kabinet, in het licht van de samenwerkingsverbanden tussen ketenpartijen, ingaan op de stand van zaken rond het onderzoek naar de waardeverdeling in de voedselketen door de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de anonieme kliklijn en de geschillencommissie oneerlijke handelspraktijken?
- 50 Kunt u uiteenzetten welke dierlijke producten er in de Nederlandse supermarkten te koop zijn en per productsoort aangeven welk deel (procentueel) in Nederland is geproduceerd en welk deel is geïmporteerd uit het buitenland?
- 51 Kunt u per dierlijke productsoort die te koop is in de Nederlandse supermarkten uiteenzetten uit welke landen dit product is geïmporteerd?
- 52 Zijn u voorbeelden bekend van duurzame Nederlandse agrarische producten die met succes worden vermarkt op basis van hun onderscheidende karakter?
- 53 Kunt u nog meer aanbevelingen doen om te compenseren voor kostprijsverhogende maatregelen (in het kader van problemen veroorzaakt door de interne markt en handelsverdragen) naast efficiëntieverbeteringen?
- 54 Werken kostprijsverhogende maatregelen door in de prijszetting? Zo ja, welk percentage van de verhoging van de kostprijs komt tot uitdrukking in de (hogere) marktprijs?
- 55 Welke spelers in de voedselketen zijn er en welke relatieve marktmacht hebben zij (dus ten opzichte van elkaar)?
- 56 Op basis van welke cijfers is de illustratie tot stand gekomen en zijn deze cijfers beschikbaar?
- 57 Welk deel van het in Nederland geproduceerde eendenvlees is bestemd voor de Nederlandse markt en welk deel wordt geëxporteerd?
- 58 Welk deel van het in Nederland geproduceerde kalfsvlees is bestemd voor de Nederlandse markt en welk deel wordt geëxporteerd?
- 59 Welk deel van het in Nederland geproduceerde konijnenvlees is bestemd voor de Nederlandse markt en welk deel wordt geëxporteerd?
- 60 Hoe beoordeelt u het pleidooi van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) om de exportpositie van Nederland te heroverwegen en op welke wijze gaat u hier gehoor aan geven?

- 61 Welk deel van de negatieve maatschappelijke kosten van de agro
foodsector worden thans door de veroorzaker betaald?
- 62 Kunt u uiteenzetten wat de werkelijke kosten zijn per kilogram
varkensvlees wanneer alle maatschappelijke kosten (o.a. op het
gebied van grondwatervervuiling, natuurschade, klimaatimpact,
biodiversiteitsverlies) in de prijs zouden zijn verwerkt?
- 63 Kunt u uiteenzetten wat de werkelijke kosten zijn per kilogram
kalfsvlees wanneer alle maatschappelijke kosten (o.a. op het
gebied van grondwatervervuiling, natuurschade, klimaatimpact,
biodiversiteitsverlies) in de prijs zouden zijn verwerkt?
- 64 Kunt u uiteenzetten wat de werkelijke kosten zijn per kilogram
rundvlees wanneer alle maatschappelijke kosten (o.a. op het
gebied van grondwatervervuiling, natuurschade, klimaatimpact,
biodiversiteitsverlies) in de prijs zouden zijn verwerkt?
- 65 Kunt u uiteenzetten wat de werkelijke kosten zijn per kilogram
kippenvlees wanneer alle maatschappelijke kosten (o.a. op het
gebied van grondwatervervuiling, natuurschade, klimaatimpact,
biodiversiteitsverlies) in de prijs zouden zijn verwerkt?
- 66 Kunt u uiteenzetten wat de werkelijke kosten zijn per liter melk
wanneer alle maatschappelijke kosten (o.a. op het gebied van
grondwatervervuiling, natuurschade, klimaatimpact, biodiversi-
teitsverlies) in de prijs zouden zijn verwerkt?
- 67 Kunt u uiteenzetten wat de hoeveelheid mest is die door een koe
wordt geproduceerd voor de productie van 1 liter melk?
- 68 Welke verschillen bestaan er tussen kringlooplandbouw en een
natuurinclusieve landbouw?
- 69 Hoe kan worden verklaard dat 70% van de mensen vindt dat
ketenpartijen niet eerlijk communiceren over duurzaamheid?
- 70 Kan het kabinet overzichtelijk weergeven door welke belemme-
rende Europese regelgeving de Nederlandse boeren worden
gekort in hun experimenteer- en innovatieruimte?
- 71 Kunt u een indicatie geven van de investeringen die agrobedrijven
gemiddeld genomen moeten maken om de transitie naar
kringlooplandbouw te bewerkstelligen?
- 72 Is bekend welk percentage van de gesprekspartners het opheffen
van de productschappen betreurt en is bekend hoe de overname
van de functies en taken van de productschappen door uitvoe-
ringsinstantie RVO wordt gewaardeerd onder de gesprekspart-
ners?
- 73 Op welke manier kan meer samenwerking in de keten door de
overheid worden gestimuleerd?
- 74 Heeft u voorstellen in voorbereiding die een wettelijke verankering
van benchmarking en het aanleveren van data voor de transitie
naar een circulaire productiewijze mogelijk maken?
- 75 Op welke wijze wordt de uniformiteit bij de monitoring (uniforme
indicatoren en uniforme berekeningswijzen) gewaarborgd en/of
versterkt, wat zorgt voor eenduidigheid in meten en minimale
administratieve lasten en een wildgroei aan verschillende
indicatoren moet voorkomen?
- 76 Op basis waarvan worden de normen, die steeds strenger moeten
worden bijgesteld, bepaald, en op welke manier wordt erop
toegezien dat de (aangepaste) normen niet te ambitieus zijn?
- 77 Kunt u toelichten hoe u samenwerking in de agrarische sector ten
behoefte van kringlooplandbouw gaat faciliteren en ondersteunen?
- 78 Kunt u aangeven hoe de gesprekken verlopen met afnemers zoals
supermarkten over onder meer hun verantwoordelijkheid bij de
verduurzaming van het aanbod en bij de totstandkoming van een
redelijke vergoeding voor boeren en tuinders voor duurzaamheids-
inspanningen (zie p. 31 van het Realisatieplan Visie LNV), en kunt u
toelichten welke vervolgstappen u gaat ondernemen en wanneer?

- 79 Kunt u aangeven of het mogelijk is om afspraken te maken met supermarkten zodat zij Nederlandse kringloopproducten aanbieden?
- 80 Kunt u het verloop van de maatschappelijke waardering voor de pluimveehouderij over de afgelopen jaren uiteenzetten?
- 81 Kunt u het verloop van de maatschappelijke waardering voor de varkenshouderij over de afgelopen jaren uiteenzetten?
- 82 Kunt u het verloop van de maatschappelijke waardering voor de melkveehouderij over de afgelopen jaren uiteenzetten?
- 83 Kunt u het verloop van de maatschappelijke waardering voor de eendenhouderij over de afgelopen jaren uiteenzetten?
- 84 Kunt u het verloop van de maatschappelijke waardering voor de vleeskonijnenhouderij over de afgelopen jaren uiteenzetten?
- 85 Welke resistente bacteriën zijn er gevonden in de monsters van mest van vleeskalveren en wat is hiervan het gevaar voor de volksgezondheid?
- 86 Welke soorten dieren en welke aantallen zijn er in 2018 vanuit Nederland geëxporteerd, naar welke landen, en met welk doel (bijvoorbeeld x aantal varkens naar Roemenië om te worden vetgemest, y aantal kalkoenen naar Duitsland om te worden geslacht, z aantal melkkoeien naar Rusland om te fokken etc.)?
- 87 Welke soorten dieren en welke aantallen dieren zijn er in 2018 geïmporteerd naar Nederland, vanuit welke landen, en met welk doel (bijvoorbeeld x aantal varkens vanuit Spanje om te worden geslacht, y aantal kalfjes uit Ierland om te worden vetgemest, etc.)?
- 88 Hoeveel eendagskuikens importeert Nederland per jaar en vanuit welke landen?
- 89 Hoeveel eendagskuikens exporteert Nederland per jaar en naar welke landen?
- 90 Hoeveel kuikens sterven er per jaar tijdens het transport naar Nederland?
- 91 Hoeveel kalfjes sterven er per jaar tijdens het transport naar Nederland?
- 92 Hoeveel runderen sterven er per jaar tijdens het transport naar Nederland?
- 93 Hoeveel varkens sterven er per jaar tijdens het transport naar Nederland?
- 94 Hoe beoordeelt u de constatering dat er ruimte moet zijn om op bedrijfsniveau minder inspanning te leveren op dierenwelzijn om meer te kunnen doen aan het klimaat en de reductie van stikstof, en kunt u hier voorbeelden van geven?
- 95 Hoe beoordeelt u de constatering dat er ruimte moet zijn om op macroniveau minder inspanning te leveren op dierenwelzijn om meer te kunnen doen aan het klimaat en de reductie van stikstof, en kunt u hier voorbeelden van geven?
- 96 Wat verwacht u dat het effect zal zijn op de maatschappelijke acceptatie en de maatschappelijke waardering van de veehouderij wanneer op bedrijfsniveau of op macroniveau minder inspanning zal worden geleverd op dierenwelzijn om andere problemen rond de veehouderij aan te pakken?
- 97 Welke mogelijkheden heeft de rijksoverheid om te sturen op maximale dieraantallen per stal en per bedrijf?